Čuvajmo našu planetu – projektna nastava iz geografije

Osnovne informacije i cilj projekta

- Projektna nastava „Čuvajmo našu planetu“ realizovana je u JU Osnovna škola Blagaj u okviru nastave geografije u VI razredu, pod koordinacijom nastavnice Aide Sivonjić. Aktivnosti su bile usmjerene na povezivanje nastavnih sadržaja o Sunčevom sistemu, unutrašnjoj građi Zemlje, kontinentima i zaštiti životne sredine sa istraživačkim, praktičnim i timskim radom učenika.
- Osnovni cilj projekta bio je razvijanje znanja o Zemlji kao dijelu Sunčevog sistema, njenoj unutrašnjoj građi i kopnenim masama, uz razumijevanje problema zagađenja i značaja zaštite životne sredine. Istovremeno su razvijane vještine timskog rada, komunikacije, istraživanja, kreativnog izražavanja i prezentovanja.

Organizacija rada i aktivnosti učenika

- Učenici su radili u četiri grupe, pri čemu je svaka grupa imala jasno definisan zadatak. Prva grupa izradila je model Sunčevog sistema i predstavila položaj Zemlje u njemu. Druga grupa izradila je model unutrašnje građe Zemlje, sa prikazom kore, plašta i jezgra. Treća grupa pripremila je pano o kontinentima i njihovim osnovnim karakteristikama. Četvrta grupa istraživala je problem zagađenja Zemlje i pripremila PowerPoint prezentaciju o vrstama zagađenja, njihovim uzrocima i posljedicama, kao i mogućim mjerama zaštite.
- Rad je započeo upoznavanjem učenika sa ciljem projekta i podjelom zadataka. Nakon formiranja grupa, učenici su samostalno prikupljali i analizirali informacije povezane sa zadatim temama. U nastavku su, kroz saradnju i kooperativno učenje, izrađivali modele i pano, dok je četvrta grupa pripremala digitalnu prezentaciju. Na taj način učenici su imali priliku da stečena znanja primijene kroz konkretan praktični rad i da ih predstave drugima.

Istraživački rad i ključna pitanja

- Istraživački rad bio je usmjeren pitanjima o tome šta čini Sunčev sistem, koje planete ga čine i kakav je položaj Zemlje, od kojih je slojeva građena Zemlja, šta su kontinenti, na koji način čovjek utiče na životnu sredinu, koje su posljedice zagađenja i kako se može doprinijeti zaštiti planete. Ova pitanja usmjeravala su učenike ka samostalnom pronalaženju i povezivanju informacija.

Razvijanje ekološke svijesti

- Poseban dio projekta odnosio se na razvijanje ekološke svijesti. Učenici su istraživali uzroke i posljedice zagađenja zraka, vode i tla te razmatrali konkretne mjere kojima se može doprinijeti zaštiti životne sredine. Na taj način nastavni sadržaji povezani su sa odgovornim odnosom prema prirodi i svakodnevnim životom učenika.

Javna prezentacija projekta

- Javna prezentacija projekta organizovana je u učionici geografije. Svaka grupa predstavila je rezultate svog rada kroz izrađeni model, pano ili digitalnu prezentaciju. Tokom izlaganja učenici su objašnjavali ključne pojmove, iznosili zaključke i odgovarali na pitanja. Nakon prezentacija planirana je kratka diskusija i refleksija o naučenom, kao i evaluacija rada grupa. Izrađeni modeli i panoi mogu biti izloženi u holu škole kako bi rezultate projekta mogli vidjeti i ostali učenici.

Razvoj kompetencija kroz projektnu nastavu

- Projektna nastava omogućila je učenicima da znanja usvajaju kroz različite oblike rada, uključujući istraživanje, izradu modela i panoa, digitalnu prezentaciju, usmeno izlaganje i diskusiju. Istovremeno je podsticana ravnomjerna podjela zadataka unutar grupa, međusobna saradnja i preuzimanje odgovornosti za zajednički rezultat.

Praćenje i vrednovanje rada učenika

- Praćenje i vrednovanje rada planirano je kroz formativno i sumativno vrednovanje. Procjenjivali su se kvalitet i tačnost sadržaja, urednost i kreativnost izrađenih materijala, aktivno učešće učenika u grupnom radu, sposobnost usmenog prezentovanja i razumijevanje nastavnog sadržaja. Za vrednovanje su predviđeni kriteriji koji obuhvataju sadržaj, kreativnost, timski rad i prezentaciju, sa ukupno 20 mogućih bodova. Predviđena je i samoprocjena učenika kroz kratki upitnik, kao i procjena saradnje i podjele zadataka unutar grupe.

Završna refleksija

- Završna refleksija obuhvata usmenu diskusiju o tome šta su učenici naučili, šta im je bilo najzanimljivije i šta im je predstavljalo najveći izazov. Učenici će kroz samoprocjenu procijeniti vlastito učešće i doprinos radu grupe te navesti šta bi u budućem radu uradili drugačije. Nastavnik će također izvršiti refleksiju o uspješnosti realizacije projekta, sa ciljem unapređenja buduće projektne nastave.

Planirani rezultati

- Planirani rezultati uključuju pravilno prepoznavanje i imenovanje planeta Sunčevog sistema, razumijevanje položaja Zemlje, poznavanje slojeva njene unutrašnje građe i njihovih osnovnih karakteristika, prepoznavanje i imenovanje kontinenata, razumijevanje uzroka i posljedica zagađenja te predlaganje mjera zaštite životne sredine. Očekuje se i razvoj sposobnosti saradnje, podjele zadataka i samostalnog prezentovanja rezultata rada.

Praćenje ostvarenosti ciljeva

- Uspješnost ostvarenja ciljeva prati se kroz usmena pitanja, pregled izrađenih modela i panoa, analizu PowerPoint prezentacije i odgovore učenika nakon prezentacija. Posebno su definisani pokazatelji koji se odnose na tačno navođenje planeta i položaja Zemlje, pravilno označavanje slojeva Zemlje, prepoznavanje kontinenata te navođenje uzroka zagađenja i mjera zaštite životne sredine.

Ul. Pozorišna 13
75 000 Tuzla B&H
Tel. +387 (0)61 141 409
+387 (0)61 146 306
+387 (0)61 139 619
muios@bih.net.ba